

Kudotaan yhdessä Elämänote-verkko

Helsingissä Kampin keskuksen takana on Satakuntalaisen Osakunnan talo ja sen toisessa kerroksessa korkea juhlasali, joka on aikanaan toivottanut tervetulleeksi niin olympialaisiin saapuneen lehdistön kuin innokkaan tanssikansankin. Tänä aamuna saliin saapuu reippain askelin lähes 60 henkilöä ja monen saapumista säästää lentolaukun pyörien rullaava ääni. Elämänote-ohjelman hankkeissa työskentelevät ammattilaiset ympäri Suomen ovat kokoontuneet täällä yhteen jo edellisenä päivänä ja tänään vielä jatketaan. Salin sisäänkäynnillä ensimmäisenä vastassa on iso monivärinen juliste, johon osallistujat ovat käyneet kirjoittamassa erilaisia yhteistyöideoita muille hankkeille. Seuraavaksi silmiin osuu palautepuu, jonka lehtiin edellisen päivän paras anti on kirjattu. Monessa lehdessä mainitaan Pirkko Lahden esiintyminen sekä onnistumistarinoiden jakaminen.

Ennen toisen päivän varsinaista alkua salin pöydät järjestellään rivakasti riveistä viiden hengen pöytäryhmiksi. Heli asettuu pianon taakse ja saa viereensä viidestä iäkkäästä vapaaehtoisesta koostuvan Elämänote-raadin, joka on tälläkin kerralla mukana verkostopäivillä alusta loppuun asti. Yleisen arvioinnin ohella raadilla on tänään tehtävänä toimia esilaulajina, kun koko porukka avaa ääntänsä Satu- ja Kultaisen nuoruuden sävelin.

Sanat ovat tutut, joten laulun lomassa katseet harhailivat puupaneeliseinille silmäilemään hankkeista kirjoitettuja tarinoita, lehtijuttuja, vaikuttajille kirjoitettuja viestejä sekä aiemmin toteutettujen etäkokouksien teemoja. Eniten katseita kerää kuitenkin salin etuosaan tuotu sinivihreä taulu, josta ei kiinnostavia yksityiskohtia puutu. Eiliseen illanviettoon osallistuneet ovat päässeet maalaamaan yhteisen näkemyksensä osallisuudesta ja hyvästä arjesta.

Lauluhetken jälkeen Lea juontaa tuttuun tapansa päivän vauhtiin. Aamun teemana on vapaaehtoistoiminta. Ulkopuolinen luennoitsija johdattaa aiheen äärelle tutkimustiedon kautta, jonka jälkeen kollega ottaa ohjat ja pyytää osallistujia kirjaamaan paperille ajankohtaisen haasteensa vapaaehtoistoimintaan liittyen. Aiheita löytyy nopeasti toistakymmentä. Kaikki valitsevat teemoista itseään kiinnostavan ja muodostavat niiden perusteella ryhmiä. Yhden pöydän ääressä kuudessa erilaisessa hankkeessa työskentelevät henkilöt Pohjois-Savosta, Turusta, Etelä-Pohjanmaalta, Oulusta ja Espoosta keskustelevat uusien vapaaehtoisten saamisesta mukaan toimintaan. Missä he muuten voisivat kohdata ja jakaa kokemuksiaan? Työpajan lomassa osallistujissa herää paljon uusia ajatuksia, joista he käyvät kertomassa Ullalle ja Helille, jotka

kirjaavat ideoita ilahtuneina muistiin.

Työpajan jälkeen lounassaliin siirryttäessä puheensorina jatkuu, kokemuksia vaihdetaan ja yhteistyötä viritellään. Tauon jälkeen neljä hanketta pääsee estradille kertomaan kuulumisistaan ja päästäänpä siinä samalla tekemään porukalla pientä tauko-jumppaakin. Hankkeiden jälkeen esiin astuu Hanna-Kaisa kertomaan ohjelmassa toteutettavan tutkimuksen etenemisestä. Tästä jatketaan vielä toiseen työpajaan, jossa tarkastellaan hankkeiden mukanaan tuomia arviointilomakkeita ja etsitään niistä yhdessä erityisen hyviä kysymyksiä, jotta tulevaisuudessa saataisiin luotua koko Elämänote-ohjelmalle yhtenäinen ja kattava kysymyspatteristo.

Työpajan jälkeen kolme hanketta kertoo, miten he ovat tehneet keskenään vertaisarviointia ja kuinka ovat siitä hyötynyt. Päivän viimeisenä vieraana kuullaan yhteisen rahoittajan STEAn edustajaa, joka on paikalla vastaamassa kysymyksiin ja kertomassa hankkeille tehdyn kyselyn tuloksista. Harvinaista on, että mikään tässä ohjelmassa mukana oleva hanke ei olisi halukas vaihtamaan ohjelmaan kuulusta rahalliseksi tueksi.

Vahva ote elämästä

Toinen verkostopäivä alkaa lähestyä loppua ja Vesa kutsuu Elämänote-raadin näyttämön eteen haastateltaviksi. Eri puolilta Suomea tulevat raatilaiset kertovat vuorollaan, mikä heitä päivissä ilahdutti: ”Täällä on nuoria innokkaita ihmisiä niin paljon, että tulevaisuudessa kukaan ikäihminen ei jää yksin.” Vielä käydään läpi, mitä raatilaiset jäivät kaipaamaan: ”Kun vielä saataisiin paikalle vanhus-ten asioista päättävä ministeri.” Lopuksi koko sali toistaa yhden raatilaisen innoittamana yhteen ää- neen: ”Kun minä tuen sinua ja sinä tuet minua, niin yhdessä onnistumme!”

Nostatuksen jälkeen Leena ojentaa kaikille raatilai- sille kiitokseksi oranssin kukkatervehdyksen, minkä jälkeen on aika siirtyä päivän loppuhuipennukseen, ensimmäisen Vahva ote elämästä –tunnustus- palkinnon julkaisemiseen. Hankkeiden keskinäi- sessä verkostoitumisessa ja viestinnässä erityisen hyvää työtä tehnyt hanke palkitaan. Palkinto yllät- tää saajansa iloisesti ja kirvoittaa kyyneleet silmiin,

kun raikuvien aplodien saattelemina voittotiimi saa- puu kaikkien eteen halattavaksi ja kukitettavaksi. Kun valokuvia on räpsitty riittämiin ja voittajat haastateltu, kiittää Lea kaikkia aktiivisesta osallistumisesta ja toi- vottaa hyvää kotimatkaa. Puheensorinan säestämänä joukko virtaa pois salista ja ihmiset erkanevat tahoil- leen itään, länteen ja pohjoiseen.

Koordinaatitiimi jää hiljentyneeseen saliin irrotte- lemaan materiaaleja seiniltä ja pakkailemaan tavaroi- taan. Seuraavana päivänä Vesa viimeistelee palkinnos- ta kertovan lehdistötiedotteen ja lähettää sen valikoi- duille medioille. Heli ja Ulla puolestaan jatkavat ver- kostoitumista ja perehtymistä etsivän vanhustyön tee- maan seuraavassa seminaarissa yhdessä monen muun Elämänote-hankkeen kanssa. Hanna-Kaisa on aktiivi- sesti yhteydessä uusiin vertaishaastattelijoihin ja oh- jeistaa heitä käytännön työhön. Leena auttaa lähettä- mällä, vastaanottamalla ja purkamalla haastattelu- nauhureita. Lea pitää ohjat käsissään ja luotsaa koor- dinaatitiimiä seuraavaksi kohti valtakunnallista van- husneuvostopäivää, jonne tiimi on lähdössä edusta- maan koko Elämänote-ohjelmaa.

INFOBOKSI

Elämänote-ohjelmassa on mukana 20 hanketta, jotka tukevat toiminnallaan haastavissa elämäntilanteissa olevien ikäihmisten kotona asumista ja osallisuutta. Hankkeiden yhteisenä tavoitteena on löytää uusia avun ja tuen tarpeessa olevia ikäihmisiä. Ohjelmassa sekä kehitetään uusia että levitetään jo hyväksi havaittuja käytäntöjä.

Ikäinstituutti ja VALLI koordinoivat ohjelmaa tarjoten hankekohtaista tukea, koulutuksia ja verkostoitumis- mahdollisuuksia. Koordinaatio toteuttaa ohjelman vaikuttavuudesta urauurtavan laadullisen tutkimuksen, jossa tiedonkerääjinä toimivat vapaaehtoiset eläkeikäiset. Lue lisää: <https://www.ikainstituutti.fi/elamanote/>

